

Satsing på IPS i NAV Hordaland

- på leit etter medisin mot utenforskap, fra småskala til særpreg

05.10.17 // Tommy Johansen, ass. fylkesdirektør // NAV Hordaland

Samfunnsoppdraget

- NAV har trangere budsjetter og det vil vedvare.
- Stadig flere trenger NAVs hjelp - dette koster penger.
- Vi betaler ut 15 000 kroner per sekund, til 2,8 millioner brukere. Vi forvalter 38 % av statsbudsjettet.
- For at velferdsstaten skal fungere, må mange nok stå i jobb.
- Hvordan NAV velger å jobbe, utgjør derfor en stor forskjell.

NAV's hovedprioriteringer mot 2020

FLERE
I ARBEID

BEDRE
BRUKERMØTER

ØKT
KOMPETANSE

OECD-diagnose

- “One of the most extensive rehabilitation and integration systems in OECD”

Men...

- An “unsuccessful vocational rehabilitation system”

Arbeidsledighet er helseskadelig - og arbeid er helsebyggende!

Arbeidsledighet øker

- Forbruk av helsetjenester
- Negativ helseatferd
- Fysiske og psykiske helseproblemer
- Dødelighet

Arbeidsdeltakelse øker

- Selvfølelse
- Generell helse
- Psykisk helse
- Ekstra helsegevinst for syke/personer med funksjonsnedsettelse

Kunnskapssenteret for helsetjenesten

- systematisk litteratursøk august 2015:

«Majoriteten av studiene ser ut til å finne klare positive sammenhenger mellom det å være/komme i arbeid og helse, særlig psykisk helse.»

Et metodisk og holdningsmessig regime-skifte – noen milepæler

- 2005: Storbysatsingen
  - Frie utviklingsmidler for å prøve ut nye metoder for at flere med psykiske helseproblemer skulle integreres i arbeidslivet
  - I Hordaland startet vi med bl.a Galleri VOX, Studier med støtte (SMS) og Medarbeider med brukererfaring (MB)
- 2007: Nasjonal Strategiplan for arbeid og psykisk helse 2007-2012
  - MB og SMS var med i denne planen
  - Utviklingsarbeidet fortsatte
  - Oppfølgings- og veiledningsloser tilsatt på alle NAV-kontor i Bergen. Viktig for det tverretatlige samarbeidet.
- 2009 Senter for jobbmestring ble etablert i Hordaland.
  - Kognitiv terapi parallelt med at personer med lettere psykiske lidelser ble fulgt opp av jobbspesialister
- 2011: Arbeids- og velferdsdirektoratet ønsket mer kunnskap om IPS.
  - 3 medarbeider i NAV på studie om IPS ved London Metropolitan University - to av disse fra Hordaland.

Et metodisk og holdningsmessig regime-skifte – noen milepæler

- 2012 Samhandlingsgrupper mellom NAV, Helse-Bergen og Bergen kommune opprettet
=>grunnlaget for IPS i Bergen ble lagt
  - Våren 2012 etableres et prøveprosjekt på IPS med NAV Årstad og Kronstad DPS
  - 2. juli : 6 piloter for IPS ble godkjent fra Helse – og omsorgsdepartementet, og IPS Bergen var en av disse
  - 17. desember ble prosjektdirektiv og prosjektplan godkjent i Styringsgruppe. I tillegg de som var med i prøveprosjektet, ble Bjørgvin DPS, Psykiatrisk klinikk, NAV Åsane og NAV Bergenhus involvert.
  - Målgruppe: Psykose og rus
- 2012 Prosjekt **Jobb Først**, Floenkollektivet
  - Avdeling for rusmedisin, Haukeland universitetssykehus: 2 jobbspesialister, ansatt i Albatrossen, tiltaket Arbeid med bistand
- 2012 Kjerneoppgaver i NAV-kontor / Tiltak i egenregi
- 2013 Kick-off for IPS Bergen
  - 5 jobbspesialister: 2 ansatt på NAV Årstad og en på NAV Bergenhus, 2 i Helse Bergen, og teamleder/prosjektleder i NAV ARK, og IPS-koordinator i Kronstad DPS

Et metodisk og holdningsmessig regime-skifte – noen milepæler

- 2012 Prosjekt **Jobb Først**, Ungdom
  - Stiftelsen Bergensklinikkene 2 jobbspesialister ansatt i Fretex, tiltaket Arbeid med bistand
  - Målgruppe: Rus
- 2013 Kick-off for IPS Bergen
  - 5 jobbspesialister: 2 ansatt på NAV Årstad og en på NAV Bergenhus, 2 i Helse Bergen, og teamleder/prosjektleder i NAV ARK, og IPS-koordinator i Kronstad DPS
- 2017 Jobb Først – drift
  - Avdeling for rusmedisin og Hjelpestadklinikken
  - Oppskalert til 10 jobbspesialister, Fretex, Oppfølgingstiltaket
- 2017 IPS Bergen – drift/prosjekt
  - Kronstad DPS, Bjørgvin DPS og Psykiatrisk klinikk Sandviken + utvides med 1 jobbspesialist på Betanien DPS og 1 ekstra jobbspesialist på Bjørgvin DPS
  - Totalt: 7 jobbspesialister + teamleder
  - Jobbspesialister ansatt i NAV, Helse Bergen og en i Bergen Kommune
  - Målgruppe: Psykose og rus

Et metodisk og holdningsmessig regime-skifte – noen milepæler

- 2017 Ett av tre regionale ressurscenter for IPS etablert i Hordaland
- 2017 IPS-tilnærming for bosatte flyktninger i Bergen kommune
- Planer / ønsker / ambisjoner om utvidelse...
- Hva har skjedd med oss (på innsiden) etter 2005?
- Hvordan skal vi sikre at IPS blir standarden og at vi ikke «tukler» med den?
  - «Our Way and the Wrong Way» - vi er ikke verdensmester i alt...
  - «Window dressing»
- Hvordan overfører vi erfaringene til andre områder i vårt «virke»?
  - Sykefravær
  - Uføre

«If you think work is stressful, try unemployment» (Marrone & Golowka, 1999)

Hva definerer oss – det vi kan eller det vi ikke kan?